

**SLEDOVÁNÍ A ROZBOR VLIVŮ KONCEPCE NA
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ
(K ROKU 2022)**

**INTEGROVANÝ PLÁN
ROZVOJE ÚZEMÍ ZLÍN
PRO OBDOBÍ 2014 – 2020**

Ostrava

LISTOPAD 2022

OBSAH

1. ÚVOD.....	4
1.1 LEGISLATIVNÍ A METODICKÁ VÝCHODISKA	4
1.2 PŘEHLED PŘEDKLÁDANÝCH PROJEKTŮ V RÁMCI JEDNOTLIVÝCH VÝZEV.....	5
2. MONITORING VLIVŮ KONCEPCE NA ŽP.....	6
2.1 MONITORING VE VZTAHU K OTÁZKÁM PRO HODNOCENÍ A VÝBĚR PROJEKTŮ Z HLEDISKA ŽP	6
2.2 KOMENTÁŘ K VLIVŮM KONCEPCE Z HLEDISKA INDIKÁTORŮ	7
3. SOUHRN	8
4. HLAVNÍ POUŽITÉ ZDROJE INFORMACÍ	9

Seznam tabulek

Tab. 1	Environmentální kritéria pro výběr projektů ve vztahu k referenčním cílům ochrany životního prostředí.....	6
Tab. 2	Monitorovací indikátory/ukazatele	7

Příloha č. 1: Tabulkový přehled

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY:

EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
IPRÚ	Integrovaný plán rozvoje území
IAD	Individuální automobilová doprava
ITI	Integrované územní investice (angl.: „Integrated Territorial Investments“)
MHD	Městská hromadná doprava
NATURA 2000	Soustava chráněných území Natura 2000, tvořena evropsky významnými lokalitami (EVL) a ptačími oblastmi (PO)
NO _x	Souhrnně oxidy dusíku
PM ₁₀ , PM _{2,5}	Suspendované částice frakce PM ₁₀ , PM _{2,5} (prašný aerosol)
SEA	Proces posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (angl.: „Strategic Environmental Assessment“)
SO ₂	Oxid siřičitý
TZL	Tuhé znečišťující látky
VOC	Těkavé organické látky (angl. „Volatile Organic Compounds“)
ZCHÚ	Zvláště chráněná území
ŽP	Životní prostředí

1. ÚVOD

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, zavazuje předkladatele koncepce, aby zajistil sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Pokud předkladatel na základě tohoto sledování zjistí, že provádění koncepce má nepředvídané závažné negativní vlivy na životní prostředí nebo veřejné zdraví, je povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění těchto vlivů, informovat o tom příslušný úřad a dotčené správní úřady a současně rozhodnout o změně koncepce.

Účelem této zprávy je tedy pravidelné roční Vyhodnocení sledování a rozboru vlivů koncepce Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014-2020 (dále také jen „IPRÚ Zlín“) na životní prostředí a veřejné zdraví dle požadavků citovaného zákona. Předchozí hodnocení bylo provedeno pro období do listopadu r. 2018, respektive listopadu 2019, listopadu 2020 a listopadu 2021. Předložená zpráva se tedy zabývá obdobími od prosince 2021 do listopadu 2022.

Sledování vlivů provádění koncepce (dále také monitorování) vychází také z čl. 10, odst. 1 Směrnice 2001/42/ES, který uvádí povinnost členských států monitorovat významné vlivy plánů a programů na životní prostředí, aby byly mimo jiné včas zjištěny nepředpokládané negativní dopady a aby mohla být učiněna vhodná nápravná opatření.

1.1 LEGISLATIVNÍ A METODICKÁ VÝCHODISKA

Dne 14. října 2015 vydal Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, dle § 10g výše uvedeného zákona souhlasné stanovisko k návrhu koncepce „Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014-2020“ (dále jen Stanovisko) při dodržení stanovených podmínek. Mezi ně patří mimo jiné i tyto podmínky, vztahující se k předkládanému rozboru koncepce:

1. V rámci sledování dopadů realizace Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014-2020 monitorovat vlivy jeho realizace na životní prostředí, to znamená zejména:
 - Zapracovat navržené environmentální indikátory do celkového systému sledování dopadů realizace koncepce,
 - pravidelně zveřejňovat výstupy z monitoringu vlivů koncepce na životní prostředí,
 - navázat systém monitoringu na rozhodování o podpoře výběru projektů financovaných z rozpočtu předkladatele, s využitím environmentálních kritérií.
 - Zajistit dostatečnou informovanost investorů o environmentální problematice a o možných vazbách projektů na životní prostředí, především o nezbytnosti podrobit jejich přípravu posouzením vlivů na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, případně hodnocením vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy chráněných území Natura 2000 podle zákona o ochraně přírody, v těch případech, kdy uvedeným povinnostem podporované projekty podléhají.
2. Při podpoře jednotlivých projektů zohlednit doporučení k souvisejícím opatřením pro snížení jejich potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví navržených v rámci Vyhodnocení vlivů IPRÚ Zlín.
3. Při realizaci konkrétních aktivit naplňujících IPRÚ Zlín je nezbytné odstranit či minimalizovat eventuální prostorovou kolizi záměru s předměty ochrany EVL a PO, resp. s biotopy druhů a typy evropských stanovišť i s předměty ochrany přírody a krajiny.

4. U opatření s potenciálním negativním vlivem na EVL a PO uvedených ve „Vyhodnocení vlivů koncepce na soustavu Natura 2000“ (příloha č. 1 Vyhodnocení) požádat příslušný orgán ochrany přírody o stanovisko v souladu s §45i zákona o ochraně přírody a krajiny. Tento požadavek musí být v relevantních případech přenesen na posouzení vlivu konkrétních záměrů na EVL a PO dle § 45h,i zákona o ochraně přírody a krajiny, do dalších fází správních řízení.
5. V souladu s § 10g odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí navrhuje:
 - Doplnění koncepce o řešení sdružených tras inženýrských sítí,
 - aktualizovat část týkající se části nakládání s odpady dle současného stavu a platné legislativy a uplatnit požadavky plynoucích z POH ČR a z připravovaného POH ZK.

Naplnění těchto požadavků je popsáno v dokumentu „Způsob zohlednění požadavků a podmínek vzešlých z procesu posouzení vlivu strategie IPRÚ Zlín na životní prostředí“, který navazuje na stanovisko SEA. Tyto požadavky byly zapracovány do implementační dokumentace Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014–2020 (Interní operační manuál, interní postupy).

Výběr projektů, které by měly být realizovány prostřednictvím IPRÚ Zlín, je v kompetenci příslušných řídicích orgánů operačních programů. Řídicí výbor IPRÚ Zlín pouze posuzuje soulad předkládaných projektových záměrů se strategií IPRÚ Zlín. Zohlednění environmentálních kritérií zahrnutých ve výzvách je v případě jednotlivých projektů prokazováno formou **čestného prohlášení** daných předkladatelů. Předkladatelé tedy mají povinnost se s kritérii seznámit a prohlašují, že během přípravy a realizace projektu (vč. doby udržitelnosti projektu) bude zajišťována minimalizace dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Monitorovací zpráva tedy vychází z popisu projektů předkládaných v daném roce (resp. sledovaném období) a dále hodnotí vztah jednotlivých projektů k referenčním cílům ochrany životního prostředí, tak jak byly stanoveny v dokumentaci Vyhodnocení vlivů IPRÚ Zlín na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také jen Vyhodnocení) a k monitorovacím indikátorům navrženým v rámci tohoto Vyhodnocení.

Protože monitorovací zpráva nemá explicitně určenou strukturu, byl její obsah analogicky upraven na základě zkušeností hodnotitele s monitorováním vlivů dalších koncepcí na životní prostředí (tzv. postmonitoring) dle § 10g citovaného zákona, např.:

- Integrovaný plán rozvoje území (IPRÚ) České Budějovice
- Integrovaný plán rozvoje území (IPRÚ) Jihlavské sídelní aglomerace
- Integrovaná teritoriální investice (ITI) Hradecko-Pardubické aglomerace
- Strategie rozvoje cestovního ruchu Kraje Vysočina na období 2017-2025

a zkušeností s desítkami hodnocení vlivů koncepcí na životní prostředí (SEA) na národní, krajské i obecní úrovni.

1.2 PŘEHLED PŘEDKLÁDANÝCH PROJEKTŮ V RÁMCI JEDNOTLIVÝCH VÝZEV

V posuzovaném období od prosince 2021 do listopadu 2022 nebyly vyhlášeny žádné výzvy ani nebyly předloženy žádné projektové záměry.

U tří projektů, které již byly předloženy v rámci minulých hodnotících období, došlo u jednoho projektu ke stažení žádosti o podporu ze strany žadatele (Dům sociálního bydlení Vanila - 36. výzva), druhá žádost o podporu nesplnila formální náležitosti nebo podmínky přijatelnosti po doplnění

(Dopravně-bezpečnostní opatření - chodník u silnice II/490 - 46. výzva) a jedna žádost o podporu nebyla podána (Cyklistická stezka Lukov – Fryšták).

2. MONITORING VLIVŮ KONCEPCE NA ŽP

V rámci Vyhodnocení koncepce byla využita metoda tzv. referenčních cílů životního prostředí, vůči kterým byly jednotlivé cíle a opatření v koncepci posuzovány. Z těchto referenčních cílů také vychází Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska ŽP (kap. 11 Vyhodnocení) a dále tzv. Monitorovací indikátory/ukazatele (kap. 9 Vyhodnocení). Vůči těmto otázkám a indikátorům by byly předložené projekty hodnoceny. Vzhledem k tomu, že nebyly předloženy a schváleny žádné projekty, nebylo provedeno ani hodnocení z hlediska jejich vlivu na životní prostředí. Níže jsou pouze pro přehled uvedena environmentální kritéria pro výběr projektů a monitorovací indikátory.

2.1 MONITORING VE VZTAHU K OTÁZKÁM PRO HODNOCENÍ A VÝBĚR PROJEKTŮ Z HLEDISKA ŽP

Environmentální hodnocení projektů má odpovědět na otázku, jakým způsobem může předkládaný projekt ovlivnit životní prostředí ve smyslu referenčních cílů ochrany životního prostředí.

Hodnocení projektů z hlediska životního prostředí by bylo navrženo v podobě slovního hodnocení, to znamená konstatováním pro jednotlivá environmentální kritéria, že projekt na ně má *velmi pozitivní / pozitivní / neutrální / mírně negativní / významně negativní vliv*. V tabulkovém hodnocení by odpovídaly výše uvedené vlivy grafickému znázornění: +2/+1/0/-1/-2.

Jak je uvedeno výše, otázky bývají zahrnuty do přípravy samotných projektových záměrů. Jedná se o následující otázky:

Tab. 1 Environmentální kritéria pro výběr projektů ve vztahu k referenčním cílům ochrany životního prostředí

Č.	Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska ŽP
1	Snižovat emise znečišťujících látek (NO _x , TZL, VOC)	Přispěje realizace projektu ke snížení emisí znečišťujících látek, především tuhých znečišťujících látek a plyných emisí ze stacionárních zdrojů, dopravy a lokálních topenišť?
2	Snižovat koncentrace suspendovaných částic PM ₁₀ a PM _{2,5} a dalších škodlivin v ovzduší pod úroveň limitů	Přispěje realizace projektu ke snížení koncentrací suspendovaných částic, případně NO _x v ovzduší?
3	Snižovat zátěž populace v sídlech z expozice hlukem	Sníží se počet obyvatel exponovaných nadměrným hlukem, zejména z dopravy?
4	Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity	Má projekt významný pozitivní/negativní vliv na ohnisko biodiverzity? (ZCHÚ, Natura 2000, biotopy chráněných druhů, průchodnost krajiny, ...)
5	Chránit krajinný ráz a funkci místní krajiny, včetně ochrany před povodněmi	Ovlivní projekt negativně krajinný ráz, přispěje ke zvýšení retence vody v krajině?
6	Chránit zemědělskou půdu před zábořem	Dojde v rámci projektu ke snížení rozlohy zemědělské půdy?
7	Chránit povrchové a podzemní vody	Může projekt ohrozit kvalitu povrchových a podzemních vod?

Č.	Referenční cíl	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska ŽP
8	Snížit produkci odpadů, zvýšit využití komunálních odpadů, včetně BRKO a likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů)	Dojde v rámci projektu ke snížení/zvýšení produkce odpadů. Přispěje projekt k likvidaci skládky odpadů, případně jiné staré zátěže?
9	Využít prvky systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro potřeby ochrany životního prostředí, především v oblasti snížení znečištění ovzduší a nakládání s odpady	Přispěje projekt k podpoře využití EVVO pro potřeby ochrany životního prostředí, respektive pro projekty zaměřené na snížení emisí z lokálních topenišť, odpovídající nakládání s odpady a podobně?

Zdroj: Vyhodnocení SEA, 2015

2.2 KOMENTÁŘ K VLIVŮM KONCEPCE Z HLEDISKA INDIKÁTORŮ

Přehled monitorovacích indikátorů/ukazatelů na životní prostředí navržených v rámci Vyhodnocení je uveden v tabulce níže.

Tab. 2 Monitorovací indikátory/ukazatele

Č.	Referenční cíl	Indikátor
1	Snižovat emise znečišťujících látek (NO _x , TZL, VOC)	Emise za všechny kategorie zdrojů a) TZL b) NO _x c) VOC d) SO ₂
2	Snižovat koncentrace suspendovaných částic PM ₁₀ a PM _{2,5} a dalších škodlivin v ovzduší pod úroveň limitů	Koncentrace suspendovaných částic velikosti PM ₁₀ a PM _{2,5} a koncentrace NO _x v ovzduší
3	Snižovat zátěž populace v sídlech z expozice hlukem	Hluková zátěž obyvatel
4	Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity	Rozloha ohnisek biodiverzity
5	Chránit krajinný ráz a funkci místní krajiny, včetně ochrany před povodněmi	Míra změny krajinného rázu
6	Chránit zemědělskou půdu před zábořem	Změna rozlohy zemědělské půdy
7	Chránit povrchové a podzemní vody	Znečištění povrchových a podzemních vod
8	Snížit produkci odpadů, zvýšit využití komunálních odpadů, včetně BRKO a likvidovat staré zátěže (včetně skládek odpadů)	Snížení produkce odpadů
9	Využít prvky systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro potřeby ochrany životního prostředí, především v oblasti snížení znečištění ovzduší a nakládání s odpady	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Zdroj: Vyhodnocení SEA, 2015

3. SOUHRN

Dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, bylo provedeno sledování a rozbor vlivů koncepce Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014-2020 na životní prostředí. Hodnocení bylo provedeno pro období od prosince 2021 do listopadu 2022.

Vzhledem k tomu, že v rámci sledovaného období nebyly předloženy ani schváleny žádné projekty, nebylo možné provést samotné hodnocení z hlediska jejich vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví. U provádění koncepce se proto ve sledovaném období od prosince 2021 do listopadu 2022 žádné vlivy nepředpokládají, a to ani pozitivní, ani negativní. Není tedy nutno zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění vlivů a současně rozhodnout o změně koncepce.

4. HLAVNÍ POUŽITÉ ZDROJE INFORMACÍ

- RADDIT consulting s.r.o. (2015): Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014-2020. Vyhodnocení koncepce dle zákona č. 100/2001 sb. o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů (dle přílohy č. 9 citovaného zákona).
- Krajský úřad Zlínského kraje (2015): Stanovisko ke koncepci dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů ze dne 14. 10. 2015.
- Magistrát města Zlína (2022): Popisy projektových záměrů (do r. 2022).
- Magistrát města Zlína (2015): Integrovaný plán rozvoje území Zlín pro období 2014-2020. Dostupné na: <<http://www.zlin.eu/integrovaný-plan-rozvoje-uzemi-zlin-pro-období-2014-2020-cl-1904.html>>
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů
- <https://www.zlin.eu/archiv-vyzev>